

TADEUSZ RÓŻEWICZ

Sejm, przekonany o wyjątkowym znaczeniu dorobku Poety, oddając hołd jego artystycznym dokonaniom, przyjął uchwałę ws. ustanowienia roku 2021 Rokiem Tadeusza Różewicza.

Patronem 2021 roku został Tadeusz Różewicz, wybitny polski poeta, dramaturg i scenarzysta, głęboko związany z losem pokolenia wojennego, baczny obserwator życia codziennego, społecznego i politycznego.

Tadeusz Różewicz urodził się 9 października 1921 r. w Radomsku jako drugi syn Władysława i Stefanii z Gelbardów. W gimnazjum im. F. Fabianiego uzyskał małą maturę. Dalszą edukację przerwał wybuch wojny. Od 1939 r. wspierał rodzinę pracując jako goniec, magazynier, urzędnik kwaterunku oraz uczeń stolarski. Działał w Armii Krajowej pod pseudonimem „Satyr”. Walczył w oddziałach leśnych, redagował pismo „Czyn Zbrojny”. Zadebiutował w 1944 r. tomikiem „Echa leśne”. Po wojnie zdał maturę i rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Tam poznał wybitnych pisarzy, poetów, plastyków. W 1949 r. zamieszkał w Gliwicach, gdzie spędził prawie 20 lat. Od 1968 r. aż do śmierci (24.IV.2014) mieszkał we Wrocławiu.

Nie lubił wywiadów, rozgłosu. To co miał do przekazania zawierał w swojej twórczości. Nowator i prekursor w poezji i dramacie. Jego twórczość cechuje uniwersalizm oraz filozoficzna i egzystencjalna głębia. Pełen czułości dla świata i empatii dla przeciętnego człowieka. Poprzez nową poetycką formę precyzyjnie definiował kryzys współczesnego świata jak i rozdarcie człowieka. Twierdzono, że „filozoficzna i egzystencjalna głębia obecna w twórczości T. Różewicza ma charakter uniwersalny, dzięki czemu nie tylko trafia do odbiorców z całego świata, ale jeszcze długo będzie oddziaływać na współczesną literaturę polską”. Wybitny dramaturg. Teatr T. Różewicza jest fragmentaryczny, realistyczny – jest teatrem absurdu. Zrewolucjonizował polską poezję, zrywając z jej dotychczasowymi formami. Stosował krótkie, bezrymowe wersy, operował podstawowymi znaczeniami słowa, oszczędnie wykorzystywał metafory. Jego wiersze były pozbawione ozdób. Bohater jego utworów to osoba zagubiona w powojennym świecie, osamotniona, zagrożona rozpadem i chaosem.

Klasyk awangardy, prekursor postmodernizmu, jeden z najwybitniejszych twórców literatury światowej. Wydał łącznie : 46 zbiorów wierszy i poematów, 8 zbiorów opowiadań, 18 dramatów, był współautorem 9 scenariuszy filmowych oraz inne książki. Do jego najważniejszych dzieł zalicza się tomy poetyckie („Niepokój”, „Czerwona rękawiczka”, „Zawsze fragment”, „Matka odchodzi”, „Nożyk

profesora”) oraz dramaty („Kartoteka”, „Stara kobieta wysiaduje”, „Białe małżeństwo”, „Do piachu”, „Pułapka”). Za swoją twórczość otrzymał wiele nagród, wyróżnień i odznaczeń, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Wielokrotnie był wymieniany jako kandydat do literackiej Nagrody Nobla.

9 października 2021 r. przypada setna rocznica urodzin „poety moralnego niepokoju”.